

Nouman Ali Khan'ın
Öğretim Metoduyla

Kur'an Arapçası

I

NOUMAN ALI KHAN
FULYA TUNCEL

i y i k i k i t a p l a r v a r . . .

TİMAŞ YAYINLARI

İstanbul 2024

---

timas.com.tr

**Nouman Ali Khan'ın
Öğretim Metoduyla
KUR'AN ARAPÇASI -1**

Nouman Ali Khan
Fulya Tuncel

TİMAŞ YAYINLARI | 6223
İnanç Kitaplığı - Din İnceleme Araştırma | 70

ÇEVİRİ
Fulya Tuncel

EDİTÖR
Yasemin Muş

KAPAK TASARIMI
Tarkan Akın

İÇ TASARIM
Enver Demirbaş

1. BASKI
Eylül 2024, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-625-94242-6-2

9 786259 424262

TİMAŞ YAYINLARI
Bahçelievler Mah. Zübeyde Hanım Cad. No: 8
Üsküdar / İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr

timasyayinrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT
Çınar Matbaacılık
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad.
Ata Han No: 34 Kat: 5
Bağcılar / İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Matbaa Sertifika No: 45103

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alını yapılabilir.

**Nouman Ali Khan'ın
Öğretim Metoduyla
KUR'AN ARAPÇASI -1**

Nouman Ali Khan

Fulya Tuncel

NOUMAN ALİ KHAN

4 Mayıs 1978 doğumlu Nouman Ali Khan, “Tek gayesi Kur’ân farkındalığını ve değerini yaymaya çalışan bir kurum” olarak tanımladığı Bayyinah Enstitüsü’nün kurucusu ve yönetim kurulu başkanı; aynı zamanda Enstitü’nün “Klasik Arapça’nın Temelleri” ve “Kutsal Kelâm” da dâhil olmak üzere bir kısım derslerinin ana okutmanıdır. Dünyadaki en nüfuzlu 500 Müslümandan biri ilan edilmiştir. *Bayyinah Institute* vasıtasıyla Kur’ân-ı Kerim farkındalığı ve Arapça eğitimini dünya genelinde yaymak için çalışmaktadır. Milyonlara varan sosyal medya takipçileriyle Nouman Hoca, dünya çapındaki nüfuzunu, dakik bir araştırma üzerine bina ederek rahatça anlaşılır bir dile sahip Kur’ân kavrayışını yaymak için kullanmaya devam etmektedir. Kur’ân’ın tümünün tercümesini video şeklinde tamamlamıştır ve kendisini Kur’ân’ın kapsamlı izahını ilerleyen senelerde tamamlamaya vakfetmiştir.

Yazarın Diğer Kitapları

- Dirilti Kalbini
- Bakara Suresi Sohbetleri 1
- Bakara Suresi Sohbetleri 2
- İlahi Söz

FULYA TUNCEL

4 Mayıs 1978 doğumlu olan Fulya Tuncel, Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İngilizce Ekonomi bölümünde tamamladı. Aynı yıllarda İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Müziği/ Şan bölümünde okudu. Yüksek lisansını Bilgi Üniversitesi Finansal Matematik bölümünde burslu olarak yaptı. 2014 yılında Bayyinah Akademi’de online olarak Arapça dersleri almaya başladı ve 2016’da Arapça öğretmenlik belgesini de alarak Akademi’nin müfredatını Türkçeye çevirip gönüllü olarak öğretmenlik yapmaya başladı. 2017-2019 yıllarında hafızlığını tamamladı. 2022’de kendisiyle beraber bu eşsiz kelamı öğretmeye gönüllü öğrencileriyle Kur’an Akademi’yi kurdu. Halen online olarak “Kur’an Akademi” çatısı altında gönüllülük esasıyla hanımlara ders vermeye devam etmektedir. Evli ve 3 çocuk annesidir.

Önsöz

Bu kitap, yirmili yaşlarının sonuna doğru Rabbini ve Peygamberini (sav) tanımaya başlamış, seküler bir ailede yetişip bu doğrultuda eğitim almış, Allah Resulü'nün (sav) en büyük mucizesi olan Kur'an-ı Kerim'e hayranlığı ve aşkı her geçen gün öğrendikleriyle daha da artan bir öğrencinin, Arapça öğretmeniyle ve öğrencileriyle yaptığı bir çalışmadır.

***

Uzun yıllardır Matematik öğretmenliğinden elde ettiğim kazanımlar 35 yaşından sonra Arapça öğrenme yolculuğuma, onun da 40 yaşında hafızlığa başlayışına olan etkisi hayatımda adeta bir domino etkisi yaptı ve bu kitabın ortaya çıkmasına vesile oldu. Bu süreçte yanımda olan en başta ailem olmak üzere hocalarımın, dostlarımın, öğrencilerimin ve elbette yol arkadaşlarımın katkısı çok büyüktür.

Arapçayı önemli kılan en birinci husus, Kur'an dili olmasıdır. Sayısız ilimlerle donatılmış olan Kur'an-ı Kerim'in bilim geliştikçe ortaya çıkan hikmet yüklü hakikatleri ve Arapça öğrendikçe ancak fark edilmeye başlanan kelamının mucizeleri, ona olan hayretimizi artırdığı gibi, o kelamın sahibi olan Zat'a olan muhabbetimizi, güven ve bağlılığımızı artıracaktır.

Bir Müslümanın, içinde hem ilahi mesajlar hem de fenni ilimlere ve kelama dair mucizeler içeren Kitab'ı anlaması dinini öğrenmesinin bir parçasıdır. Şahit oldukları sadece öğrendikleriyle sınırlı olan insanın, hazinesi hiç tükenmeyen bu ilahi kelamı aracısız ve her defasında açılan yeni pencerelerden anlamaya çalışması, Hadid suresinin 16. ayetinde buyurulduğu gibi büyük tatmin ve mutluluk vesilesidir.

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ

“İman edenlerin Allah'ı zikretmekten ve inen haktan dolayı kalplerinin saygı ile ürpermesinin zamanı gelmedi mi?”

Yaratıcının kendisi gibi kelamı da eşsiz, karşılaştırılmaz ve tükenmez bir hazinedir. Bugün yabancı bir dilde yazılan bir eser Türkçeye çevrildiğinde o dile ait zenginlik kaybolur. Kur'an'ın tercümesi olarak adlandırılan mealler yaratılmışların konuşması olduğundan asla Kur'an değildir. Suyuti'nin dediği gibi, “Yaratıcı ile yaratılış arasında uzaklık ne kadar çoksa O'nun kelamı ile yaratılmışların kelamı arasındaki mesafe de o kadar uzaktır.” Kur'an-ı Kerim'in bir beşer kelamı olamayacağı bugün Müslüman olsun olmasın dünyanın en büyük edebiyatçılarının bile kabul ettiği bir gerçektir. Yusuf suresinin 2. ayetinde Rabbimiz:

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

“Akıl edesiniz diye biz onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik.” buyurur. İnsanın akıl etmesi için önce anlamaya ve tefekkür etmeye ihtiyacı vardır. Dolayısıyla Arapça öğrenmek dinimizin çok önemli bir parçasıdır. Elimizde bir mucize olduğunun ve en önemlisi ona çok ihtiyacımız olduğunun farkına varmalıyız.

Bugün iyi bir işe girmek için insanın sadece kendi dilini bilmesi bile yeterli değilken, Müslümanın ebedi hayatının rehberi olarak, Rabbi tarafından Allah Resulü'ne (sav) indirilmiş ve talim edilmiş Kur'an-ı Kerim'i tanuması, onun en önemli vazifelerinden biridir. Bu vazife "Sizin en hayırlılarınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenlerinizdir." hadis-i şerifinde açıkça beyan edilmiş ve vazifenin idraki ve gayreti içinde olan bir Müslümanın Rabbi katında en hayırlılardan biri olacağı ifade buyurulmuştur.

İşte tam da bu yüzden Kur'an okumayı öğrendikten sonra eksikliğini hissettiğim en önemli şeylerden biri okurken onu anlayamamaktı. İngilizce öğrenmek için çok çabalamış, hatta öğrendiği bu yabancı dili daha da geliştirmek için yurt dışında belli bir süre kalmış biri olarak bütün dillerin sahibi olan Rabbimin benim için seçtiği bu dili anlayamamak farkında olduğum ama bu noktada kendime nasıl bir yol çizeceğimi bilemediğim bir soru işaretiydi. Evli, üç çocuklu, Arapça hiçbir alt yapısı olmayan, üstelik çalışan biri, yeni bir dil öğrenmek için hayatında nasıl bir boşluk bulabilirdi? Nereye gidip öğrenmeliydi? Ciddi anlamda zaman alan ve maliyet gerektiren dil kursları vardı fakat derdim aslında konuşma Arapçası öğrenmek değil, Rabbimle O'nun kelimasını okurken aracısız konuşabilmektir. Efendimiz (asm), "Biriniz Rabbiyle konuşmak istiyorsa Kur'an okusun." buyuruyor. Kalben hissettiğim bu hakikati aklen de hissetmek istiyordum. Bu ihtiyacımı dualarıma döktükten çok kısa bir süre sonra en kolay, en masrafsız ve en yalın metodu karşıma çıkararak dualarıma icabet buyurdu Rabbim.

2015 yılında internet üzerinden Nouman Ali Khan'ın kızıyla yaptığı Kur'an Arapçası videolarına rastladım. Oldukça basit, mantıksal ve analitik bir metot kullanıyordu. Hiçbir altyapım olmadığı halde kolayca anlayabiliyordum çünkü bu metotta terim karmaşası yoktu. Öğretim videolarının tamamını kısa zamanda bitirdim.

Nouman Ali Khan kitabın temel müfredatını, 1998 yılında New York'ta üç hafta boyunca kendisine öğreten Pakistan'daki Faisalabad Kur'an Koleji'nin müdürü Dr. Abdussamie'den öğrenmişti. Bu süre boyunca Dr. Abdussamie herhangi bir kitap kullanmamış, kendi el yazısıyla önceden aldığı bazı notlarla bu eğitimi vermişti. Nouman Ali Khan, üç haftadan sonra Arapça ve Arapça dilbilgisinin öğrendiklerinden ibaret olmadığını fark etmişti. Ona göre tüm Arapça dilbilgisi için izlenmesi gereken süreç, konuları basitleştirmek ve onları problem çözercesine matematiksel bir denklem haline getiren bir yöntem oluşturmaktır. Bu yüzden daha fazla not derlemeye başlamış; nahiv ve sarfı farklı yönlerden ele alıp yıllarca Amerika genelinde bu notlardan birçok kişiye Arapça öğretmiş. Tüm materyallerin, egzersizlerin, notların, alıştırmaların ve açıklamaların bir araya getirilmesi için epey bir çalışma yapmış. Sonunda, Teksas'ta bu müfredatı tam zamanlı olarak öğrettiği bir kampüs açmış ve bu kampüste pek çok öğrenci yetiştirmiş. En sonunda bu müfredatı bitiren öğrencileri ile beraber dağınık haldeki tüm çalışmalarını kendisinin denetimimde birleştirip bir kitap haline getirmiş ve dünyanın her tarafından Arapça öğrenmek isteyenlerle online bir eğitim başlatmışlar. Ben de kendisinden ve öğrencilerinden bu metotla online olarak Kur'an Arapçası derslerini aldım.

Bu süreçte kendisi ile Dubai'de İslami bir konferansta tanışma fırsatım oldu. Bir buçuk iki sene sonra Texas'a Arapça öğretmenlik programı için gitmiştim. Arapça öğrendiğim bu yöntemle isteyen herkesin kolayca Kur'an Arapçası öğrenmesini çok arzu ediyordum. Nouman Ali Khan'a, Arapça öğrendikten sonra Kur'an-ı Kerim ile muhababetimin bambaşka bir boyuta geçtiğinden bahsettim. Türkiye'de Arapça öğrenme noktasında

müthiş bir önyargı bulunduğundan, birçok insanın “Arapça çok zor bir dil” ön kabulüyle hareket ettiğinden ve benim gibi kendi kitabının dilini öğrenmek için kolay, pratik, fazla zaman gerektirmeyen ve sonuç veren bir yöntem aradığından bahsettim ve bu insanlara bu sistemle öğretmeye gönüllü olarak talip olduğumu söyledim. Bunun üzerine Nouman Ali Khan, Bayyinah Arapça kitaplarının tamamını İngilizceden Türkçeye çevirmem için bana verdi. Altı ayda kitapların çevirisini tamamladım. Bu programı önce küçük gruplar halinde Türkçe olarak çevirdiğim kitaplardan öğretmeye başladım. Daha sonra online bir platform kurduk. Üç senedir bu sistemi gönüllü olarak öğretmeye talip olan öğrencilerimle beraber kurduğumuz “Kur’an Akademi”de, Kur’an-ı Kerim’i okurken anlamak ve onun mucizelerine şahitlik etmek isteyen her yaştan ve her eğitim seviyesinden hanıma Kur’an Arapçası öğretmek için çalışıyoruz. Bu çalışmalar boyunca karşılaştığım bazı zorluklar, öğrencilerin geri dönütleri, yeni kazanımlar, beraber çalıştığım arkadaşlarımın katkıları ve bu süreçte Rabbimin çok büyük bir ikramı olan hafızlık nimeti kitabı biraz daha geliştirmeme, örneklerle zenginleştirmeme vesile oldu.

Arapça nahiv ve sarf bölümlerinden oluşan ilk kitabımız bizim için en kısa yoldan mucizevi kapılar aralayacak bir giriş niteliğindedir. Yaratıcımızı zikretmek ve O’na yakınlaşmak için girdiğimiz bu yolda O’nun bizim için seçtiği bu dili öğrenmeye başlarken ve süreç boyunca, bu eğitimin sadece neticesinin değil sürecinin de kazandırdığını, çalıştığımız her bir ânın ibadet olduğunu ve her konuda olduğu gibi bu yolculukta da her zaman O’na dua edip O’ndan yardım istememiz gerektiğini unutmayalım.

***

Nouman Ali Khan’ın Öğretim Metoduyla Kur’an Arapçası müfredatı iki kitap şeklinde tasarlanmıştır. Bu kitaptan en iyi şekilde faydalanmak için bayan öğrencilerimizi Kur’an Akademi’ye davet ediyoruz. Tamamen gönüllük esası üzerine kurduğumuz akademimizde, her yaştan her meslekten, dünyanın her yerinden hanımla, haftada iki akşam bir buçuk saat süren online derslerimizde bu eğitimi en etkili şekilde Türkçe olarak öğrencilerimize aktarmak için çalışıyoruz. Online ders dışında işlenen konularla alakalı öğrencilerimize görsel ve işitsel olarak hazırladığımız ek materyaller gönderip öğrencilerimizin konuları eğlenceli bir şekilde pekiştirmesi için gayret gösteriyoruz. Akademimizin derslerine katılmak için her sene Eylül ayında kayıt almaktayız. Ekim ayında başlayan derslerimiz online gerçekleşmekte olup, online derse katılamayan öğrenciler için dersi kayıttan dinleme imkânı da mevcuttur. Akademimizde hizmet veren öğretmenlerimizin tamamı Kur’an Arapçasını elinizde bulunan kitap yöntemiyle öğrenmiş, sebatkar, çalışkan, fedakâr ve özverili hanımlardır. Akademimiz birbirine kilometrelerce uzakta olan hanımları online bir platformda buluşturarak, ev rahatlığında hizmet vermektedir. Bu akademiye vazife yapan, bu sistemin ayakta durması için gerek arka planda gerekse eğitici olarak hizmet veren hiç kimse hiçbir ücret almadan çalışmaktadır.

Fulya Tuncel
İSTANBUL
Ağustos 2024

*Bu kitap çalışması sırasında desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve büyük bir özveriyle çalışan kıymetli editörümüz **Yasemin Muş**'a çok teşekkür ederim.*

*Bu yola baş koyduğum ilk günden beri bana her daim destek olup, Kur'an-ı Kerim'in kelimelerini anlamak ve anlatmayı hedef edinmiş, beraber öğrenip beraberce öğretmeye çalıştığımız başta **Oya Kanberoğlu, Havva Albayrak, Hümeysra Denli**'ye ve kitabın görselleri ve düzenlenmesinde büyük emeği geçen **Hatice Ece Tüylüoğlu**'na, gece gündüz demeden bütün kontrolleri büyük bir hassasiyetle yapan **Ayşegül Şen'e**, yazım ve düzenlemeleriyle **Burcu Khan'a** ve **Neslihan Özcan Sarı, Kübra Yılmaz, Hande Paksözer, Elif Küçükçalık, Nazan Kanal, Suna Genç** ve **Nevra Özçelik'e...**
*Kısaca Kur'an Akademi'nin bütün gönüllü kadrosuna çok teşekkür ederim.
Yol sizinle çok güzel...**

Fulya Tuncel

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

ARAPÇADA ÜÇ KELİME ÇEŞİDİ.....	13
--------------------------------	----

BÖLÜM 2

İSİM ÇALIŞMALARI.....	15
İSMİN ÖZELLİKLERİ.....	15
Durum (الأَعْرَابُ).....	15
Durumun Üç Formu:.....	16
Sayı (الأَعْدَادُ).....	27
Cinsiyet / الْجِنْسُ.....	33
Tip – الْقِسْمُ.....	38
ESNEKLİK.....	42
ZAMİRLER الضَّمَائِرُ.....	47
İŞARET İSİMLERİ أَسْمَاءُ الْإِشَارَةِ.....	52

BÖLÜM 3

FRAGMANLAR.....	54
Sıfat Tamlaması (Mevsuf- Sifa).....	54
İsim Tamlaması (İzâfe Fragmanı) إِضَافَةٌ.....	58
Harfi Cer Fragmanı حرف جر.....	65
Harfi Nasib Fragmanı حرف نَصِب.....	69
İşaret İsmi Fragmanı أَسْمَاءُ الْإِشَارَةِ.....	72
İzafe- Beş Özel İsim الْأَسْمَاءُ الْخَمْسَةُ.....	80

BÖLÜM 4

İSİM CÜMLESİ جُمْلَةُ اسْمِيَّةٍ	83
--	----

BÖLÜM 5

FİİL ve FİİL CÜMLESİ.....	93
Giriş.....	93
Geçmiş Zaman Tablosu (الْفِعْلُ الْمَاضِي)	93
Fiil Kullanımı.....	97
Fiil Cümlesinde MEFUL	97
Fiil cümlesinde FAİL (iç fail & dış fail)	101
Fiil Cümlesinde Müteallik Bilhaber MBH (Harfi Cer Fragmanı)	103
Geçmiş zaman Edilgen Formu (الْفِعْلُ الْمَاضِي الْمَبْنِي لِلْمَجْهُولِ).....	105
Edilgen فعل cümlesinde Özne (فَاعِلٌ) / Sözde Özne (تَائِبُ الْفَاعِلِ)	108
Edilgen Geçmiş Zaman الفعل الماضي مبني على المجهول.....	110
Edilgen Fiillerde İrab Çalışması	111
Fiil Cümlesi & İsim Cümlesi.....	112
Gömülü Cümleler	112
Fiil Cümlesi Yerine İsim Cümlesi Kullanmak	118
Geniş Zaman Fiili الفعل المضارع.....	120
Geniş Zaman الفعل المضارع Tablosu.....	120
Geniş Zaman Fiil Cümlesinde Dış Fail, Meful ve Mbf kullanımı:.....	123
Dış Failli Geniş Zaman.....	124
Geniş Zamanda MBF.....	126
Geniş Zaman Gömülü Cümlelerde	127
Geniş Zaman Edilgen الفعل المضارع مبني على المجهول	129
Geniş Zamanın Diğer Formları	135
Fiillerle Kullanılan Harfler:.....	138
Basit Olumsuz Fiil.....	146
Fiil Cümlesi: Kolay Soru Edatları أَدَوَاتُ الْإِسْتِفْهَامِ	149
Emir Fiili ve Olumsuz Emir Fiili (Yasaklama):.....	151

Yasaklama Fiili (Olumsuz Emir):.....	152
Emir Fiili :.....	155
Dualarda Emir ve Olumsuz Emir: فَعْلُ الطَّلَبِ.....	158
Koşullu İfadeler جُمْلَةٌ شَرْطِيَّةٌ.....	162
Fiillerle قَدْ 'ın kullanımı.....	168

ÇALIŞMA KİTABI

Alıştırmalar	178-210
--------------------	---------

SARF'A GİRİŞ

Sarf صَرْفٌ Nedir?	211
İçerik ve Kalıp	211
Olumsuz Emir.....	218
Geçmiş Zaman.....	218
Geniş Zaman.....	218
Geniş Zaman Edilgen.....	218
İsmi Fail	219
İsmi Meful	219
Masdar	219
Emir.....	219
Zarf.....	219
Geçmiş Zaman Edilgen.....	219

SARF AİLELERİ

ثَلَاثِي مَزِيدٍ فِيهِ AİLELER.....	221
Sarf Süreci	224
ثَلَاثِي مُجَرَّدٌ Aileler	243
Çalışma	245
Ekstra Kümülatif Çalışma 1.....	259
Ekstra Kümülatif Çalışma 2.....	261

ARAPÇADA ÜÇ KELİME ÇEŞİDİ

İletişim bütün dillerde cümlelerle sağlanır ve cümleler farklı çeşit kelimelerin bir araya gelmesiyle bir mana kazanır.

Arap Dilinde sadece üç farklı kelime çeşidi vardır. Bunlar:

1. **İsim (اسم)**: İnsan ismi, yer ismi, fikir, nesne, sıfat, zarf ve daha fazlası (daha sonraki konularda işlenecek).

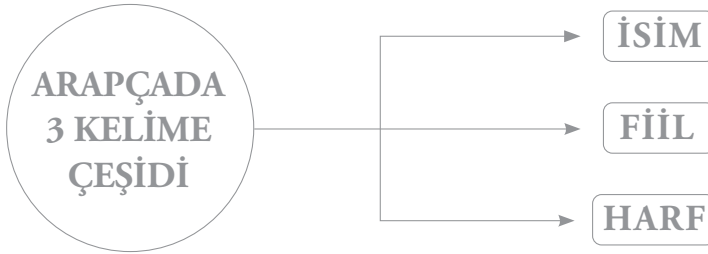
Örneğin: Ayşegül, okul, demokrasi, İstanbul, çanta, yeşil, yuvarlak, yavaşıca...

2. **Fiil (فعل)**: Zamanı olan bir kelimedir (geçmiş, geniş, gelecek zaman).

Örneğin: Koştı, gülüyor, pişirdi, konuşacak, anlatıyor...

3. **Harf (حرف)**: Bir anlam ifade edebilmesi için başka bir kelimeye ihtiyaç duyan bir kelime çeşididir. Buradaki “harf” tanımı klasik anlamda anladığımız harf değil aksine bir kelimedir fakat tek başına değil yanında isim veya fiille ancak bir anlam kazanır.

Örneğin: Kesinlikle, içinde, gibi, keşke, ile...

Aşağıdaki tabloda bulunan kelimelerin Arapçada hangi kelime çeşidine ait olduğunu belirleyelim:

İstanbul	nin	yüksek sesle
bağırır	barış	uzun
den	uyudu	de
kitaplar	güzelce	ağladı
için	uyur	aç
üstünde	çalıştı	Meryem

BÖLÜM 2

İSİM ÇALIŞMALARI

Arapçada çalışacağımız üç kelime çeşidinin ilki İSİM'dir. Arapçada isim, herhangi bir insan ismi, yer ismi, fikir, nesne, sıfat, zarf veya daha fazlası olarak tanımlanabilir.

Arapça Kelime Çeşitleri		
İSİM اِسْمٌ	FİİL فِعْلٌ	HARF حَرْفٌ

İSMİN ÖZELLİKLERİ

Her ismin 4 özelliği vardır. Bir isimle her karşılaştığınızda bu dört özelliği belirleyebilmek gerekir.

İsmın 4 özelliği:

1. Durum اَلْإِعْرَابُ
2. Sayı اَلْعَدَدُ
3. Cinsiyet اَلْجِنْسُ
4. Tip اَلْقِسْمُ

Durum (اَلْإِعْرَابُ)

Arapça Kelime Çeşitleri		
İSİM اِسْمٌ	FİİL فِعْلٌ	HARF حَرْفٌ
Durum اَلْإِعْرَابُ		
Sayı اَلْعَدَدُ		
Cinsiyet اَلْجِنْسُ		
Tip اَلْقِسْمُ		

Durum ismin cümle içindeki rolüne göre belirlenir. Bir kelime farklı cümlelerde farklı durumlarda bulunabilir. Bir cümlede özne olan bir isim diğer cümlede nesne olabilir başka bir cümlede ise iyelik (aitlik) belirtebilir. Kısaca ismin cümledeki konumuna göre 3 farklı durumu olabilir.

Örneğin:

Hatice bize sunum hazırladı. (özne)   Güvercinler yuva yapmış. (özne)
Ben Hatice'den resim istedim. (nesne)   Dün güvercinleri uçurduk. (nesne)
Hatice'nin kedisi geldi. (iyelik)   Gülsüm güvercinlerin yuvasını gördü. (iyelik)

Suna instagrama resim koydu. (özne)
Takipçiler Suna'yı tebrik ettiler. (nesne)
Suna'nın paylaşımı çok beğenildi. (iyelik)

İSMİN ÖZELLİKLERİ

Durum الْإِعْرَابُ

Durumun Üç Formu:

Eylem bildiren cümlelerde durum üç farklı şekilde karşımıza çıkar. Bunlar:

- İşi yapan   - Özne (Raf'a)
- Nin'den öncesi   - İyelik (Cer)
- Detay   - Nesne (Nasib)

Arapça Kelime Çeşitleri			
İSİM اسْمٌ	FİİL فِعْلٌ	HARF حَرْفٌ	
Durum	Raf'a	Nasib	Cer
Sayı			
Cinsiyet			
Tip			

Çalışma Örnekleri:

Neslihan üniversiteye başladı.	RAF'A
Dekan Neslihan'ı tebrik etti.	NASİB
Neslihan'ın çocuklar boykot yaptı.	CER

Neslihan kelimesinin yukarıdaki üç cümledeki durumu yanlarında belirtilmiştir. İlk cümlede eylemi gerçekleştiren olduğundan cümlenin öznesi konumundadır ve bu sebeple durumu RAF'A (مَرْفُوعٌ) olur.

İkinci cümlede detay belirttiği için nesne olur bu sebeple durumu NASİB (مَنْصُوبٌ) olur, Üçüncü cümlede ise iyelik belirttiğinden (-nin'den önce) durumu CER (مَجْرُورٌ) olur. Benzer durumlar aşağıdaki cümleler için de geçerlidir.

Elif mesajlarınıza cevap verdi.	RAF'A
Öğrenciler Elif'e teşekkür etti.	NASİB
Elif'in yüzü nur oldu.	CER
Ayşegül Arapça öğretti.	RAF'A
Öğrencileri Ayşegül'e sarıldı.	NASİB
Ayşegül'ün gözleri parladı.	CER
Hümeysra hesaplarını tamamladı.	RAF'A
Müşteriler Hümeysra'ya para verdi.	NASİB
Hümeysra'nın hesabı değerlendirildi.	CER
Nazan doktor oldu.	RAF'A
Doktor Nazan'ı muayene etti.	NASİB
Nazan'ın ameliyatı bitti.	CER

Ⓡ

Ⓝ

Öğretmen sınıfa girdi.

Yukarıdaki cümlede fiil: "girdi". İş yapan: "öğretmen". Bu yüzden durumu RAF'A olur. "Sınıf" kelimesi ise "öğretmen nereye girdi?" sorusunun cevabı; yani girme fiiliyle ilgili detaylı bilgiyi veren kelime olduğundan durumu NASİB olur.

Ⓒ

Ⓓ

Ⓔ

Öğretmenin **öğrencisi aniden** uyandı.

Bu cümlede “-nin’den öncesi” durumu var, yani “iyelik” söz konusudur. Kimin öğrencisi sorusunun cevabı “öğretmen”dir. Öğrencinin öğretmene aidiyeti vardır. Bu kelimeyle iyelik belirtildiğinden durumu da CER olur. Kısaca “-nin’den önce” gelen kelime daima CER olur.

Aşağıdaki cümlelerde vurgulanan kelimelerin R, N, C durumlarını inceleyiniz.

1. *Oya ve Kübra* akıllıca tavsiyelerde bulundular.
2. O meyve ve sebze sevmez.
3. Hande’nin bebeği Mayıs’ta doğacak.
4. Öğretmenim lezzetli kurabiyeleri sever.
5. Nevra Akademide öğrencilere Kur’an-ı Kerim okumayı öğretiyor.
6. Onun öğrencileri kurabiyeleri severler.
7. O bazen sınıfı için kurabiye satın alır.
8. Benim öğretmenim bazı zor konuları sabırla açıklar.
9. Havva’nın bilgisayarının şarjı bitti.
10. Ece misafirlere lezzetli yemekler hazırladı.

İSMİN ÖZELLİKLERİ

▪ Durum Nasıl Belirtilir?

Durum çeşitlerini öğrendik, şimdi ihtiyacımız olan ismin durumunu nasıl belirleyeceğimizi bilmek. Türkçede bir kelimenin durumu onun cümle içindeki yerine bağlıdır.

.....
Örnek: *Ahmed, Ömer’e yardım etti.*
.....

Bu cümlede işi yapan (Ahmed) ilk önce gelir ve detay olan (Ömer) ikinci olarak söylenir. Eğer cümle içindeki yerlerini değiştirir ve Ömer *Ahmed’e yardım etti* dersek, Ahmed ve Ömer’in cümle içindeki durumlarını da değiştirmiş oluruz.

Arapçada kelimelerin yerini değiştirmek onların DURUMUNU DEĞİŞTİRMEZ.

Kelimelerin sonundaki **sesler** veya **belirli ekler** bize kelimenin durumunu bildirir. Kısaca söylemek gerekirse cümle içinde,

Kelimenin sonundaki **SES**

veya

Kelimenin sonundaki **EK**

bize ismin durumunu söyler. Bu sebeple bir kelimenin durumunu söylemek için öncelikle kelimenin son kısmına odaklanmalı ve kelimenin “ekli” veya “sesli” bitişten hangisini yaptığına karar vermeliyiz. Buna karar vermek için öncelikle ismin sonuna gelebilecek ekleri ezberlemeli ve kelimenin sonunda bu eklerden biri yoksa sesli bitiş yaptığına hükmedip ismin sonundaki sese göre durumunu belirlemeliyiz.

İsmin sonuna gelebilen EKLİ BİTİŞLER:

aani (R)	eyni (N/C)	uune (R)	iyne (N/C)
مُسْلِمَانِ	مُسْلِمَيْنِ	مُسْلِمُونَ	مُسْلِمِينَ
صَالِحَانِ	صَالِحَيْنِ	صَالِحُونَ	صَالِحِينَ
شَاكِرَانِ	شَاكِرَيْنِ	شَاكِرُونَ	شَاكِرِينَ

R: Raf'a / N: Nasib / C: Cer

صَالِحُونَ : Sonda “**uune**” ekini görmekteyiz. (raf'a)

بَشَرَيْنِ : Sonda “**eyni**” ekini görmekteyiz. (nasib yada cer)

رَسُولِينَ : Sonda “**iyne**” ekini görmekteyiz. (nasib yada cer)

taani (R)	teyni (N/C)	aatün (R)	aatin (N/C)
مُسْلِمَاتَانِ	مُسْلِمَاتَيْنِ	مُسْلِمَاتُ	مُسْلِمَاتٍ
صَالِحَاتَانِ	صَالِحَاتَيْنِ	صَالِحَاتُ	صَالِحَاتٍ
شَاكِرَاتَانِ	شَاكِرَاتَيْنِ	شَاكِرَاتُ	شَاكِرَاتٍ

مُعَلَّمَاتٌ : Sonunda “**aatün**” ekini görüyoruz. (raf'a)

طَيِّبَاتٍ : Sonunda “**teyni**” ekini görüyoruz. (nasib veya cer)

Eğer bu eklerden biri kelimenin sonunda yoksa sondaki sese göre durumunu belirleriz.

İsmin sonu ُ veya ٌ sesi ile bitiyorsa durumu → **RAF'A (R)**

İsmin sonu َ veya ِ sesi ile bitiyorsa durumu → **NASİB (N)**

İsmin sonu ِ veya ٍ sesi ile bitiyorsa durumu → **CER (C)**

Örnekler:

صَالِحٌ : Kelimenin sonunda ٌ sesini görüyoruz. (raf'a)

بَشْرًا : Kelimenin sonunda ًا sesini görüyoruz. (nasib)

رَسُولٌ : Kelimenin sonunda ٌ sesini görüyoruz. (cer)

Ekli ve sesli bitişleri kolay yoldan tespit edebilmek için aşağıdaki tabloyu ezberleyelim ve farklı kelimelerle aynı ek ve sesleri ekleyerek çalışmamızı zenginleştirelim.

ÇOĞUL (ekli bitiş)	ÇİFT (ekli bitiş)	TEKİL (sesli bitiş)	
مُسْلِمُونَ	مُسْلِمَانِ	مُسْلِمٌ	RAF'A (R)
مُسْلِمِينَ	مُسْلِمَيْنِ	مُسْلِمًا	NASİB (N)
مُسْلِمِينَ	مُسْلِمَيْنِ	مُسْلِمٍ	CER (C)
ÇOĞUL (ekli bitiş-bayan)	ÇİFT (ekli bitiş-bayan)	TEKİL (sesli bitiş-bayan)	
مُسْلِمَاتٌ	مُسْلِمَاتَانِ	مُسْلِمَةٌ	RAF'A (R)
مُسْلِمَاتٍ	مُسْلِمَاتَيْنِ	مُسْلِمَةً	NASİB (N)
مُسْلِمَاتٍ	مُسْلِمَاتَيْنِ	مُسْلِمَةٍ	CER (C)

ÇOĞUL (sesli bitiş)	ÇİFT (ekli bitiş)	TEKİL (sesli bitiş)	
أَقْلَامٌ	قَلَمَانِ	قَلَمٌ	RAF'A (R)
أَقْلَامًا	قَلَمَيْنِ	قَلَمًا	NASİB (N)
أَقْلَامٍ	قَلَمَيْنِ	قَلَمٍ	CER (C)

Yukarıdaki tabloya göre cümledeki işaretli kelimeleri uygun şekilde boşluklara yazalım:

1. Müslümanlar camiye gitti. R/N/C _____
2. Müslüman bayanlar Kur'an-ı Kerim okudu. R/N/C _____
3. Ben iki Müslüman gördüm. R/N/C _____
4. Müslümanların çocukları namaz kılıyor. R/N/C _____
5. İki Müslüman bayanla tanıştım. R/N/C _____
6. Müslümanların dostu Allah'tır. R/N/C _____
7. Allah Müslümanları mükâfatlandırarak. R/N/C _____
8. Müslüman kadın evini temizledi. R/N/C _____
9. Müslüman camiye girdi. R/N/C _____
10. Öğretmen Müslüman kadınları karşıladı. R/N/C _____

Aşağıdaki kelimelerin cümledeki yerlerine göre durumlarını belirleyip gerekli sesleri koyalım:

1. اِبْرَاهِيمِ araba kullanıyor. _____
2. Ben اِبْرَاهِيمِ gördüm. _____
3. مُحَمَّدٌ kedisi kapıya geldi. _____
4. Kadınlar مَسْجِدِ girdi. _____
5. مَسْجِدِ kapısı açıldı. _____
6. مَسْجِدِ benim ikinci evimdir. _____
7. Müslümanlar مَسَاجِدِ namaz kılar. _____
8. رُسُلٌ mucizeler getirmiştir. _____